

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:36.

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LVIII

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Sausio-January 8 d., 1971 m.

Kaina 10c

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

6

STREIKUOJA GDANSKO LAIVU DARBININKAI

KAPITONO BROWN ŽMONA KALTINA VALSTYBĖS DEPARTAMENTĄ DĖL SIMO

BOSTONAS. — Lietuvio Simo Kudirkos Amerikoje sukelta audra dar nesibaigia. Iš Pakrančių Sargybos pašalintieji karininkai: admiralas Ellis ir kapitonas Brown patys niekur spaudoje nesigynė, tačiau "BostonGlobe" trečiadienį paskelbė ilgą, šešių skilčių laišką, parašytą kapitono Fletcher Brown žmonos Anne Brown. Ji išsiuntė tą patį laišką ir kitiems didiesiems Amerikos laikraščiams. Laiško pradžioje ji sako, kad atėjus laikas amerikiečiams nebūti tokiais jautriais, bet galvoti — su galva.

Anne Brown nurodo, kad admiralas Ellis išstarnavo Pakrančių Sargybos karininku 34 metus. Per tą laiką jis elgėsi taip, kad kiekvienas amerikietis galėtų didžiulius jo rekordus. Jis išmoko daryti greitus sprendimus ir išmoko tikėtis, kad tie sprendimai būtų vykdomi.

Brown buvo lakūnas

"Mano vyras, kapitonas Brown išbuvo karininku 28 metus. Didelę to laiko dalį jis buvo ieškomo ir gelbėjimo pilotas", rašo Anne Brown. Jis rizikavo savo gyvybe nesuskaitomą skaičių atvejų, kad galėtų išgelbėti jūreivį ar kitą į pavojų patekusių pilotą. "Ironiška, kad tie du vyrai, kurie tiek daug davė savo kraštui ir jo žmonėms staiga būtų pristatyti, kaip kokios baidyklės, kurios atnešė savo karinei tarnybai gedą".

Toliau Anne Brown pasakoja, jog tą vakarą, kada lietuvius jūreivis išsako iš savo laivo, dar prieš jį vyriui susirūpinant su admiralu Ellis, ji pagalvojusi, kad čia yra vyro karjeros galas. "Aš instinktyviai žinojau, ir man rodos vyras pats jautė, kad šitame atveju nėra teisingo kelio, kuriuo eiti. Vyras buvo tarp kito ir priekalo ir jam čia teko pasilikti. Aš pagalvojau tuo metu, kad vyras nebebus daugiau paaugstinimo, tačiau nebūčiau ne savanvis, kad jis bus priverstas pasitraukti dėl techninės smulkmenos.

Valstybės departamentas tyla

Admirolas Ellis prisipažino nutaręs atiduoti tą vyrą. Washingtonas kelias valandas žinojo, kad tas vyras gali bandyti pabėgti, tačiau tie žmonės (Washington) atrodė nesugebėję atsiųsti nė paprasčiausio įsakymo jį globoti, jei jis pabėgtų. Geriausia, ką jie galėjo pasakyti buvo: Jei jis išsako į vandenį, neleiskite jam nuskepti". Įsakymas buvo duotas ir mano vyras tik jį įgyvendino. Ar dabar jau yra nusikaltimas vykdyti įsakymus?

Toliau laiško autorė kaltina valstybės departamentą. Jis suorganizavo derybas ir susitikimą jūroje su rusais. Nereikia turėti daug fantazijos, kad žinotum, kokios tarptautinės komplikacijos galėjo kilti, jei mes būtume "pagrobo" vieną vyrą nuo sovietų laivo.

Primena "Pueblo" atvejį

Per pastaruosius metus kelis kart mūsų vyriausybę pastatė savo žmones į neįmanomas situacijas. Niekas nepadarė mūsų geriausiems vyrams, kada jie padarė "blogus" nutarimus. "Pueblo" kapitonas Bucher padarė tik vieną klaidą, — jis buvo blogoje vietoje blogu laiku. Jei jis būtų sunaikinęs slapstus dokumentus ar net jei būtų buvęs išgelbėtas, vis vien jam būtų tekęsi atsakomybė, tokia pati, kokia teko dėl nesunaikinimo ir dėl prisipažinimo, kad jis buvo šiaurės Korėjos vandenynse. Už tai

jis buvo baudžiamas spaudoje, paniekintas. Valstybės departamentas, išlaikęs metus ilgą komunistų kalėjime, prisipažino prie tuos pačius dalykų, kuriuos iš pat pradžių pasakė komandieris Bucheris

"Etninės grupės spaudimas"

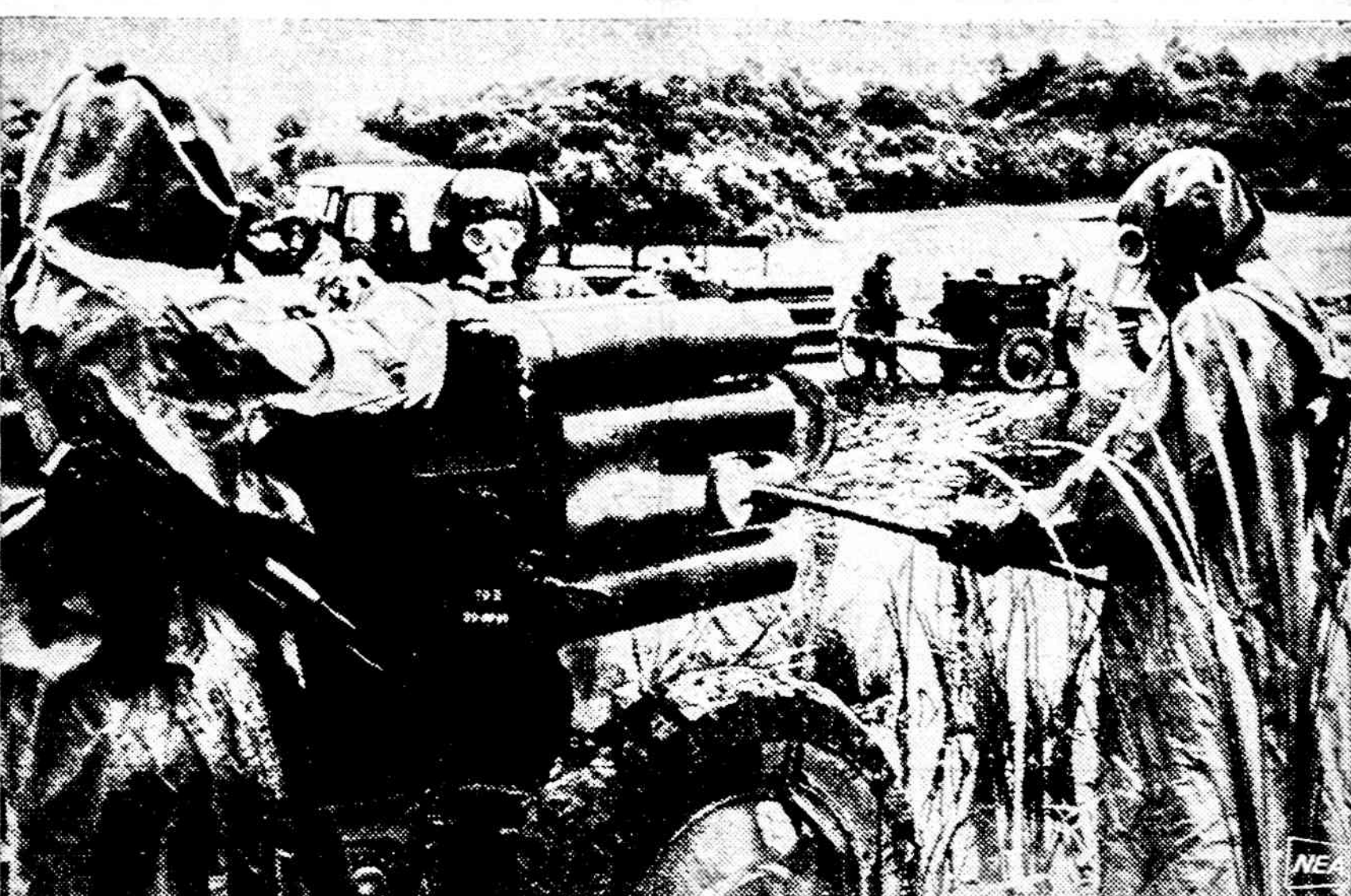
Per vėlu padėti admiralui Ellis ir kapitoniui Brown. Juos apleidė jų pačių vyriausybė ir kariuomenė, iš kurios jie galėjo tikėtis paramos. Jie nebuvo pripažinti kaltais padarę klaidingą sprendimą. Atrodo, kad visi suprato, kad pasiūstą tą jūrininką atgal yra vienintelis kelias, tačiau tas sprendimas buvo nepopuliarus ir jie turėjo nukentėti. Tardymo tarybos rekomendacijos buvo padarytos kažkur Washington. Tardymas baigėsi gruodžio 16. Raportas pasiųstas komendantui gruodžio 17 d., tačiau jau gruodžio 15 d. spaudoje buvo rekomendacijų dalis. Mano vyras rastas kaltu, kad jis kreipėsi į savo viršininką, kuris buvo atostogose. Taip sako tardymų raportas. Admirolas kaltas, kad jis davė patarimus tokiu tonu, kad jie buvo priimti kaip įsakymas. Tai yra juokingai mažos smulkmenos. Amerika praranda du labai gerus karininkus. Pakenkta Pakrančių Sargybos moralei. Aš noriu tikėti, kad šis siaubingas sapnas turi kokią prasmę, tikiu, kad mūsų šalies žmonės nesileis vėl pagauti jausmų ir neleis "įtužusiam" prezidentui ar mažai etninei grupei išvystyti spaudimą toki, kad būtų padaryta skriauda, kaip šita, — baigia savo laišką kapitono Brown žmona.

P. Vietname naikins marijuanas augalus

SAIGONAS. — Karinė JAV vadovybė P. Vietname išsiuntinėjo dalinių vadams įsakymą naikinti marijuanas laukus ir pasėlius Vietname. Kartu veikiant su Saigono valdžios atstovais, už sunaikintą marijuanų bus apmokėta po vieną centą už augalą.

Karinė vadovybė susirūpino vis didėjančiu narkotiku sunaudojimu Amerikos kariuovės tarpe. Kada 1965 metais už narkotikų vartojimą buvo nubausti 47 kareiviai, pernai jų buvo jau 11,000. Vadovybė tvirtina, kad apie 150,000 amerikiečių kariuovės Vietname susipažino su marijuana ar kitais narkotikais. Perna 7,065 kareiviai buvo sugauti vartojant marijuaną, 1,452 turėjo kitokių narkotikų ir 736 naudojo ar turėjo heroiną.

Armijos vadovybė skelbia, kad pernai per 10 mėnesių 25 kareiviai mirė nuo narkotikų. Kiti 64 mirimai irgi įtariamai buvę nuo narkotikų, bet tiksliai nenustatyta. Apie 700 kareivių turėjo gydytis ligoninėse.

Sovietų valdžios fotografija rodomi kaip cheminio karo komandos tikrina pabūklus, kad jie nebūtų užkrėsti nuodingomis dujomis ar radioaktyviomis medžiagomis.

ALTOS IR VLIKO PASITARIMAS

šeštadienį, š. m. sausio 9 d. 10 val. New Yorke įvyks Altos ir Vliko pasitarimas įvairiais veiklos klausimais. Iš Čikagos į New Yorką išvyksta ALT pirmininkas dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, J. Skorubskas, dr. K. Sidlauskas ir dr. V. Šimaitis. Konferencijoje dalyvaus ir didžiausių Altos skyrių pirmininkai.

Po pietų, 3 val. tame pačiame viešbutyje įvyks bendras Vliko ir Altos pasitarimas su įvairiais komitetais ir Studentų Sąjungos atstovais Simo Kudirkos bylos reikalu.

Sovietai nutraukė žydų teismus

MASKVA. — Sovietų teismas, kuriame turėjo būti teisiamas antra žydų grupė buvo atidėtas. Valdžios pareiškimas sako, kad atidėjimas įvyko dėl vieno kaltinamųjų ligos — Lev Jagman turįs gripą ir temperatūrą. Tačiau prancūzų ir italų komunistų partijos laikraščiai abu paskelbė "iš patikimų šaltinių" sužinoję, kad devynių žydų teismas yra nutrauktas ir daugiau žydų teismų nebus. Be antrojo žydų teismo Leningrade dar turėjo būti vienas teismas Rygoje, kitas — Kišineve.

Tuo tarpu Maskvoje prasidėjo sovietų valdžios grąsintos demonstracijos prieš Ameriką. Vienoje demonstracijoje šeši vyrai iš Maskvos dviejų fabričių atvyko į JAV ambasadą ir įteikė protesto laišką, kuris yra kopija sovietų valdžios protestų dėl žydų veiklos Amerikoje.

Kitą demonstraciją sudarė apie 20 jaunuolių, kurie stovėjo apie 20 pėdų nuo JAV ambasados vartų ir šūkavo prieš Ameriką įvairius šūkius. Ambasada pranešė, kad du diplomatai gavė telefoninius grasinimus Maskvoje. Kadangi jų numeriai nėra niekur skelbiami, neabejojama, kad telefonu skambino sovietų slaptos policijos valdininkai — KGB.

SAIGONAS. — Pietų Vietname sprogimai padarė daug žalos Amerikos Qui Nohn amuniacijos sandėliams, kur buvo 15,000 tonų šaudmenų. Apie 600 tonų buvo sunaikinta. Sprogimai tęsėsi 7 valandas. Priežastis aiškinama. Sužeisti 5 asmenys.

BELGRADAS. — Jugoslavų teismas 6 metais kalėjimo nubaudė vokiečių žurnalistą, kuris šnipinėjęs dviem valstybėm.

Isteigta nauja grupė prieš karą

WASHINGTONAS. — FBI direktorius Edgar Hoover, apžvelgdamas praėjusius metus, pranešė, kad pernai FBI suėmė 468 organizuotų nusikaltimų gaujų narius. Tai nemažas skaičius, lyginant su kitais metais. FBI suėmė iš viso 32,000 nusikaltėlių ir padarė 6.5 milijonus naujų pirštų atspaudų. Šiuo metu FBI įstaigose yra 199 milijonai asmenų pirštų atspaudai.

Per praėjusius metus smarkiai sumažėjo mokyklų rasiniai neramumai — incidentų buvo tik 160, kada 1969 metais jų buvo per tą patį laikotarpį 299. Miestų rasiniai neramumai irgi smarkiai sumažėjo.

Hooveris paskelbė, kad yra naujai suorganizuota grupė prieš karą Vietname, pasivadavusi "tautine koalicija prieš karą, rasizmą ir priepauidą". Vienas pagrindinių jos veikėjų yra Renė Davis, Čikagoje teistų 7 grupės narys. Ši organizacija reikalaujanti baigti karą Vietname iki gegužės mėnesio. Kitaip ji bandys suparalyžuoti Washingtoną.

Šiaurės Korėjos karo laivai nusikandino sugedusį Pietų Korėjos žvejų laivą su 11 žvejais.

Praėjusią savaitę Vietname žuvo 33 amerikiečiai ir 305 buvo sužeisti. Per visą karą amerikiečių žuvo 44,241 ir 293,529 buvo sužeisti. Šalia žuvusių kovose, Vietname nuo įvairių ligų ir nelaimingų atsitikimų mirė 9,064 amerikiečiai.

Izraelis skundžiasi Jungtinių Tautoms, kad Egipto lėktuvai perskrido izraelitų pozicijas Sinajuje. Egiptas tuo skridimu sulaužęs karo paliaubas.

Gynybos sekretorius Laird pareiškė Tailandijoje, kad jai reikės duoti didesnę karinę paramą per ateinančius 10 metų dėl Nixono doktrinos, kuri Azijos kraštams numato didesnes pastangas ginantis nuo komunizmo.

LLANELLI. — Valijoje viena moteris, susipykusi su vyru, pasiuntė jam į darbą telegramą: "Grįžk namo. Žmona mirė". Vyras skubėdamas automobiliu namo, atsitrenkė į stulpą ir žuvo. Žmona gailisi kėtusi tokį pokštą.

GDANSKO DARBININKAI REIKALAUJA PALEISTI SUIMTUS RIAUSIŲ METŲ

VARŠUVA. — Lenkijos komunistų partija įsakė išsamiai išnagrinėti riaušes, kilusias Lenkijoje prieš Kalėdas ir jų priežastis. Partijos laikraštis "Trybuna Ludu" pranešė, kad Antoni Walażek, partijos vadas Štettino mieste, kur buvo daug smurtu, reikalauja ištirti, kodėl buvo paskelbti kainų padidiniai, ar jie nebuvo tyčia išprovokuoti. Tuo tarpu Švedijos laikraštis "Aftonbladet" praneša, kad lenkų uoste Gdanske jau nuo antradienio streikuoja trys tūkstantiai laivų dirbtuvių darbininkų. Jie protestuoja dėl milicijos vykdomų areštų. Jau apie 200 darbininkų yra suimti dėl dalyvavimo riaušėse.

Griežti pasiūlymai studentų tvarkymui

SPRINGFIELDAS. — Illinois legislatura buvo sudariusi savo komisiją, kuri turėjo svarstyti universitetų neramumus ir rekomenduoti priemones, kaip su tais neramumais kovoti. Paskelbtame raporte rekomenduojamos labai griežtos priemonės, kurių laikantis būtų užkirstas kelias neramumams Illinois universitetuose.

Iš 18 to komiteto narių aštuoni su kai kuriais punktais nesutiko. Waukegano senatorius Robert Coulson pareiškė, kad Springfieldo komitetas nėra kvalifikuotas daryti rekomendacijas, nes studentų neramumų problema esanti bendra visai Amerikai, ne tik Illinois valstijai. Problema jis rekomenduoja palikti Washingtonui ir prezidento sudarytai komisijai.

Illinois komisija rekomenduoja griežtai suvaržyti narkotikų platinimą ir radikalų propagandos leidinių skleidimą Illinois universitetuose. Siūloma griežtai drausti agitatoriams lankyti universitetus ir numatyti sunkias bausmes plytų ir akmenų metytojams. Siūloma suvaržyti studentų priėmimą, jei tie studentai aiškiai nėra "universitetų medžiaga". Siūloma imti garantijas ir numatyti pinigines baudas susirinkimų organizatoriams, jei po jų susirinkimų įvyksta riaušės.

Izraelio mokesčiai didžiausi pasaulyje

JERUZALE. — Izraelio gyventojai yra apdėti didžiausiais mokesčiais. Nėra pasaulyje kitių valstybių, kurios gyventojai mokėtų tokius aukštus mokesčius. Iki šiol didžiausius mokesčius mokėjo švedai, tačiau praėjusiais metais juos pralenkė izraelitai.

Izraelio parlamentas išklaušė finansų ministerio Pinhas Sapir kalbos apie naują biudžetą, kuris siekia 3.8 bil. dolerių. Kariniam reikalams Izraelis numato išleisti apie 40% viso biudžeto.

Finansų ministerija paskelbė, kad izraelitų mokesčiai sudarys 41.2% viso visuminio gamybinio produkto. Švedijos gyventojai suveda 39% visų krašto pajamų, britai — 32.8% ir Amerikos mokesčių mokėtojai — 27%.

Izraelitų mokesčiai kariniams reikalams yra keturis kart didesni už tuos, kurie buvo mokami prieš 1967 metų karą su arabais. Daug lėšų ginklams išleidžiama užsieniuose, todėl Izraelis vis išsemia savo svetimos valiutos rezervus. Visa laimė, kad Amerika duoda Izraeliui kreditų ir nemažas sumas suaukoja užsieniuose gyvenančių žydai.

"Pravda" vėl puola Pekino vyriausybę

MASKVA. — Po ilgesnės pertraukos sovietų "Pravda" vėl ėmė pulti komunistinę Kiniją. Kaip dažnai daroma, laikraštis perspausdino užsienio komunistų, šį kartą Vengrijos laikraščio straipsnį, kuriame sakoma, kad santykiai su Pekinu iš esmės liko nepasikeitę, nors buvo vėl pasikeista ambasadoriais ir susitarta dėl prekybos.

"Pravda" dejuoja, kad nežinų, kaip kurios pažangos, "pasitarimai dėl pasienio upių navigacijos buvo nesėkmingi ir derybos sienų klausimais vis tebeina". Blogiausiai, kad Kinijoje nesustojusi prieš-sovietinė propaganda. Išvadoje: sovietų kinų santykiuose mažai pasikeitimų.

RAWALPINDI. — Kanados premjeras Trudeau pradėjo keturių dienų vizitą Pakistane.

Medicare mėnesiniai įmokėjimai nuo lippos mėn. 1 d. bus 5 dol. 60 centų. Termometras parodo, kaip tie mokesčiai vis didėja. Vyriausybės įstaigos kaltina daktarus, kurie vis didina savo honorarus, gal, norėdami, kad "medicare" nepasisektų.

JUBILIEJNĖ OPERA - "TRAVIATA"

Sausio 4 d. Lietuvių Operos Čikagoje valdyba sukvietė Biečūnienės restorane, Bridgeporte, pasikalbėjimą su spaudos ir radijo atstovais. Naujasis valdybos pirmininkas, tačiau jau ilgametis valdybos narys, Gediminas Kazėnas pristatė naują Operos valdybą, kurioje yra S. Dziugienė, G. Biečūnaitė, V. Marčiukaitis, V. Monkus, V. Radžius ir J. Vidžiūnas. Jis trumpai pranešė, kad šiais metais sueina 50 metų nuo pirmos operos lietuvių kalba pastatymo. Ta opera buvo "Traviata", todėl nufotografuoti ją dar kartą pakartoti.

Toliau kalbėjo V. Radžius plačiau paaiškino apie operos pasirinkimą, žadėdamas gerą spektaklį ir prašydamas spaudos bendradarbių paramos. V. Radžius valdybos paskirtas spaudos ir informacijos reikalam tvarkyti. Jis priminė, kad netrukus sueis 15 metų nuo Lietuvių Operos įsteigimo išėjimo. Per tą laiką jau buvo pastatyta 13 operų, jų tarpe Verdi "Requiem" ir dvi lietuviškos operos. Radžius priminė ir operos pastatymus Vokietijoje, Detmole, kur

teriai: Alice Stephens, Alfonso Gecas. Vėliau, pareigas mokykloje atlikęs, prisidėjo Alydas Vasaitis, pakviestas nauja, daug žadanti jėga — Mindaugas Maciulis. Scenos pagalbininkais sutiko būti K. Ozelis, Č. Rukuiža ir kt. Dailininku šiam spektakliui pakviestas Jurgis Daugvila. Jis žada sukurti paprastą, efektingą, pigią, modernią dekoraciją, kuriose modernūs šviesų naudojimas atstos nereikalingas plokštumas.

Zurnalistų klausinėjami, Operos veikėjai paaiškino, kad ir šis pastatymas pareikalavo daug išlaidų, kurias bus bandoma padengti nedidinančių kainų, bet, kaip ir visada, remiantis visuomenės ir ilgamečių mecenatų aukomis. Lėšoms padidinti Opera rengia balių, kuris įvyks vasario 6 d. Motion Inn salėje. Čia programą išpildys Čikagos visuomenės mėgiamas "Il-sis Kaimas", vadovaujamas A. Antanaičio. Visais balius reikia kreiptis į Sofiją Dziugienę, 7240 So. Mozart, tel. WA 5-3682.

Tarp solisčių, kurioms gali tekti Violetos partiją, buvo minimos Lilija Šukytė (su

dideliu klastuku). Daiva Mongirdaitė ir Gina Butkutė-Cepkauskienė iš Kanados. Nebe to, kad nebūtų iškile ir okupuotos Lietuvos dainininkų vardai. Kai kurie čikagiečiai labai pirmą kvietimą nors į šį spektaklį iš Vilniaus operos. Operos vadovybė, žinodama, kad šis klausimas visuomenėje yra gan jautrus ir kelia ginčų, nusprendė pasiūlyti išleisti lietuvių jėgomis.

Kaip žinoma, muziko J. Zilėvičiaus, solistų Sprindžio, S. Adomaitienės ir kitų komitetas jau rengiasi minėti 50 metų sukaktį nuo Lietuvos operos įsteigimo. Ruošiamas paroda, akademija, buvusių operos dalyvių susirinkimas. Lietuvių Operos statoma "Traviata" ne tik netrukus tiems akademiniui lygiu minėjimams, bet juos tik papildys, apipavidalins. Išėjimą, kur gyvena tiek daug mūsų operos kūrimo laikotarpio jėgų, turi ne tik teinse, bet ir pareigą tą kultūrinę sukaktį tinkamai paminėti.

Okupuotoje Lietuvoje išėjimoje gyvena operos steigėjai yra pamiršti, ignoruojami. Sukaktis minima, neminint daugelio tai sukakčiai labai

85,683 amerikiečiai palaidoti sudeginus

"Kadangi pigiau ir estetiškiau", vis daugiau amerikiečių pasirenka po savo mirties būti palaidoti per ugnį, tai yra sudeginti. Praeitais metais JAV-bėse buvo 85,683 laidojimai ugnimi. Tai tėra vos puspenktas nuošimčio mirusiųjų, bet nuošimtis didėja, nes 1960 metais dar tik 60,000 mirusiųjų buvo sudeginti.

New York Times pranešimu, Pacifiko pakraščio valstijose, būtent Kalifornijoje, Oregone, Washingtone ir Nevadoje pernai bendrai palaidota per ugnį 335,000 mirusiųjų; New Yorke, Pensilvanijoje ir New Jersey tik 16,000.

Vis daugiau amerikiečių esą nori savo palaikus palikti urnoje, o ne karste, kadangi tuomi

reikšmingų pavardžių. Tą skriaudą, daromą bolševikinių vadovų "nonperson" principo pagrindu, bandys atitaisyti Čikagos Lietuvių Opera ir specialus komitetas su savo minėjimais, parodomis ir, pagaliau, su skambia, nuotainkinga "Traviata". A. P.

daugiau sutaupoma savo palaikymams išlaidų. Išlaidos krematoriumui siekia tarp 35 ir 100 dolerių, kai palaidojimui perai vidutiškai kaštavo po \$926, kaip paskelbė Nacionalinė Laidojimų Direktorijų Asociacija. Urnos kaštuoja nuo \$40 iki \$400. Urnai padėti mauzoliejuje kainos nepažymėtos.

Kūno sudeginimas atliekamas per porą valandų ir lieka tik penkų krūvelė, sverianti iki 8 svarų, tuo tarpu kai lavonui pavirsti "žeme" karste trunka 25 metai.

Autorė 1963 metais parašytos knygos "American Way of Death" Jessica Mitford užsitraukė laidojimo įmonių nemalonę. "Tai suprantama", atsikerta autorė, "kadangi laidojant ugnimi uždurbis yra mažesnis". Katolikų bažnyčia iki 1963 metų mirusiųjų kūnų deginimą griežtai draudė.

Uždarbiai ir kainos Lenkijoje

VARSUVA (dpa). — Iš gruodžio 17 d. paskelbto Lenkijos politbiuro pranešimo aiškėja, kad Lenkijos industrijos produkcija yra 35 iki 40 nuošimčių žė-

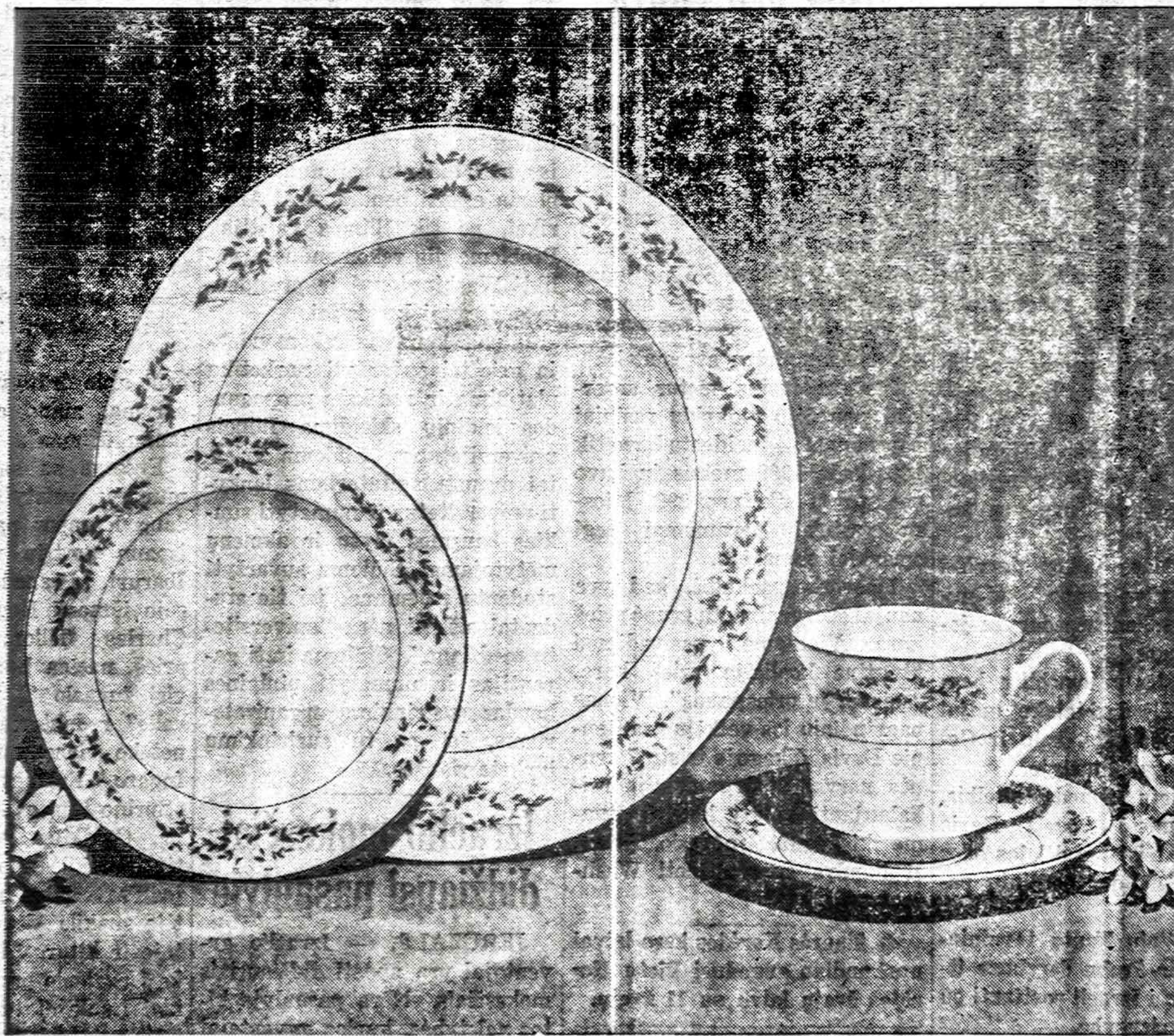
mesnė kaip Vakarų Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ar Anglijoje. Nors per paskutinį penktą metų planą planuoti investavimų suma perviršyta, tačiau produkcijos ir darbo atlikimo pajėgumas (kapacitetas) nepasiekęs numatyto lygio. Naujajame penkmečio plane planuojama investuoti į kai kurias labiau pasisekimo viltį keliančias sritis.

Kompartijos laikraščio "Tribuna Ludu" pranešimu, vidutinis mėnesinis gyventojų uždarbis ką tik praėjusiais metais buvo 2,235 zlotai metams; 1965 metais buvo tik 1,868 zlotai. (Oficialiu kursu už 6,50 zlotus gaunama tik 1 vokiečių markė).

Kokias kainas šiandien lenkas turi mokėti už maistą? Iki paskutinio gyventojų sukilimo jautiena be kaulo 1970 m. kaštavo 42 zlotai kilogramui (kilogramas du svarai); kotletams mėsa 56 zlotai kg.; silkės 22 zlotai kg.; toną anglių 500 zlotų; televizijos priimtuvas su 43 centimetrų pločio ekranu 8,000 zlotų; vidutinis šaldytuvas 6,500 zlotų.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR RIČIULIS

Union Federal DOVANOS

STALO INDAI

4 gabalų stalo indų komplektas, International Silver Co. gamybos, veltui duodamas atidariusiems naują \$100 taupymo sąskaitą arba tokią sumą įnešusiems į esamą taupymo sąskaitą. Po to, su kiekvienu \$25 ar didesniu indėliu Jūs galite pirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už \$2,95 — mažą krautuvių kainos dalį. Yra daugiau gražių namams reikmenų už žemą kainą. Tie puikūs indai yra tikras stalo papuošalas ir kelia malonumą prie bet kurio valgio. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandieną paimiti dovanas. Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu. Pasiūlymas prasideda 1970 m. gruodžio mėn. 3 dieną ir baigiasi 1971 m. gegužės mėn. 15 dieną.

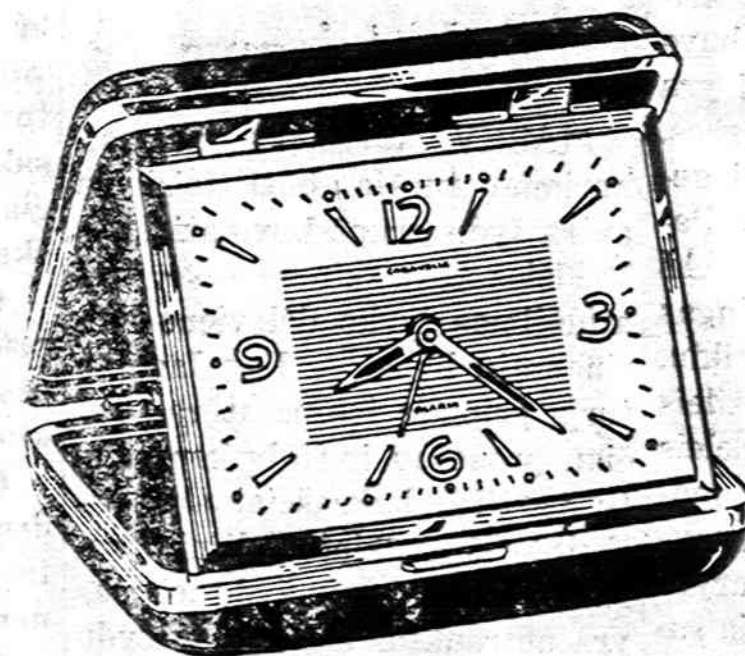

UŽDIRBKITE IKI

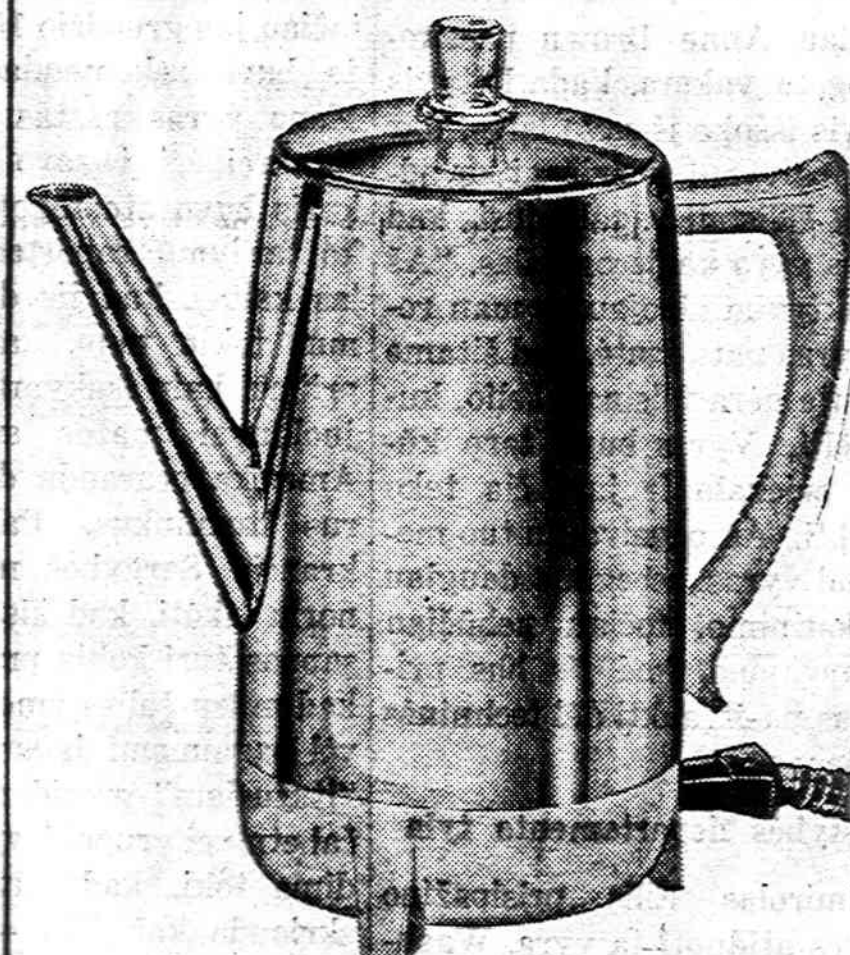
6%
METAMS
UZ CERTIFIKATUS

5%
METAMS
UZ TAUPYMO
SĄSKAITAS

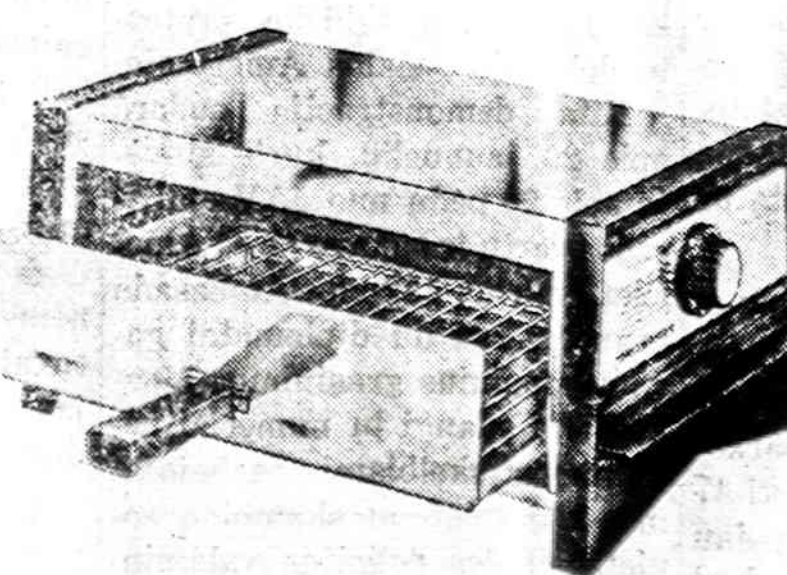
Įneškite \$1000 ar daugiau ir Jūs galėsite pasirinkti parankų Bulova kelionės laikrodį arba West Bend kavos virduklį. 5000 dol. ar didesnis indėlis Jums suteiks galimybę pasirinkti Toastmaster broilerį arba G. E. radiją ir laikrodį. Pasiūlymas pradeda galioti gruodžio 3 dieną ir baigiasi 1971 m. sausio 30 d.

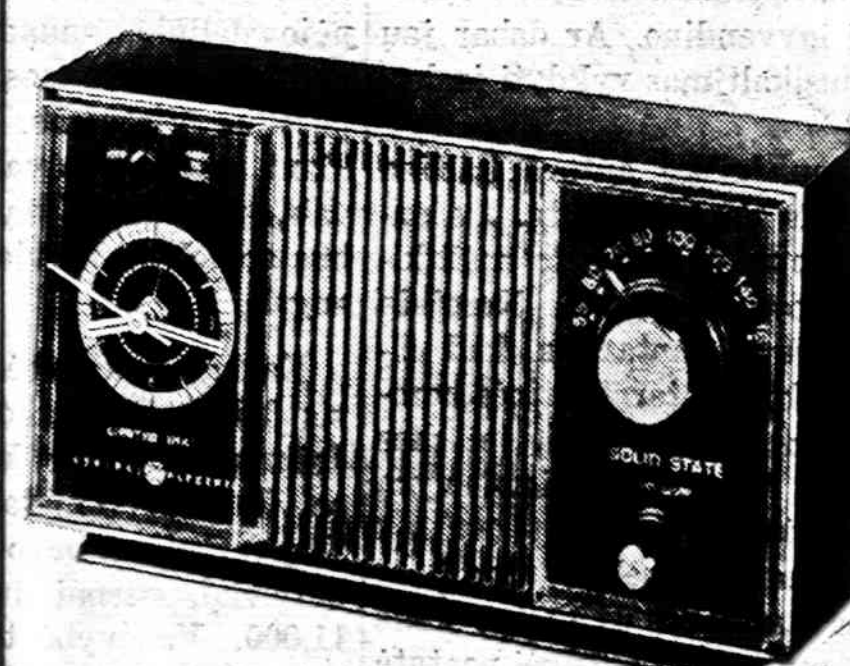
BULOVA KELIONĖS LAIKRODIS - ŽADINTOJAS yra parankus ir praktiškas visai šeimai. Jis tinka namuose ant stalo ir patogus keliaujant. Tamsioje šviečia numeriai ir rodyklės, gražiais odiniais viršeliais.

WEST BEND AUTOMATISKAUS KAVOS VIRDULIS. Įjungus elektros išverda kvapi kavą, kuri laikosi geriamoje temperatūroje... visai automatiškai. Nuo 5 iki 9 puodukų kavos gražiai užgrūdinto aliuminio inde.

TOASTMASTER FIRMOS BROILERIS IR TOSTERIS. Iškepa mėsa, sušildo sumuštinius, išverda užšaldytus pietus. Dviejų pozicijų lenytyn, išimamos broilerio rinkės. Automatinė temperatūra nuo 200 iki 450 laipsnių.

G. E. MASYVUS LAIKRODIS - RADIJAS. Pažadina nustatytu laiku automatiškai kontroliuojant garsą. Švelnus medžio atspalvio kabinetas turi apšviestą chromo skalę, kristalinį priekį.

UF UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

ATEINA TREČIOJI KARTA

(Tęsinys)

Užsienio politika

Pabandykim įvertinti trečiosios bolševizmo kartos užsienio politiką, kokia ji bus: ar imperinė nacionalinė, ar revoliucinė internacionalinė? Prieš bandydami atsakyti į šį klausimą, atsiminkim, kad neklaidingos prognozės politikos moksluose — sunkus dalykas, jei ne beviltiškas. Pakanka atsiminti tris višius žinomus, bet klaidiškus klaidingos prognozės pavyzdžius: tarmenį, kad pakanka Hitleriui padaryti Muencheno susitarimo nuolaidas (1938 m.), ir jis nurims. Rezultatas: antrojo Didžiojo karo įvadas.

Tarmuo, kad pakanka pasirašyti Jaltos sutarties nuolaidas (1945 m.) ir bus galima „perauklėti“ Staliną demokratiškoje ir krikščioniškoje dvasioje. Rezultatas: tuzinas naujų komunistinių valstybių Europoje ir Azijoje.

Tarmuo, kad Mao Cetungas yra tik agrarinės revoliucijos Kinijos organizatorius. Rezultatas gerai žinomas.

Nuideologėjimas ir konvergencija

Dabar literatūroje iškelta nauja prognozė, taikanti į būsimąją Sovietų Sąjungos raidą. Ji teigia: Sovietų Sąjunga eina „ideologijos mirimo“ („deideologizacijos“) keliu į „konvergenciją“ su Vakarų pasauliu. Ši prognozė imponuoja kaip alternatyva branduoliniam iššūkiui. Nenagrinėjant smulkiai šitos analizės, pažymėtina štai kas: nors ji atrodo ir viliojama ir net kai kuriuo atžvilgiu logiška, turint omenyje mokslinę techninę revoliuciją, tačiau naujoji prognozė yra toje pat klaidingoje plotmėje, kaip ir aukščiau minėtosios prognozės.

Priežastis ne taip sudėtinga: komunizmas — dvideidis Janusas, jis visada turėjo ir turi du veidus — genialią kaukę ir siaubingą snukį. Siekdam tikslą komunistai veikia užsidėję kaukę, pasiekę tikslą, jie tą kaukę nusimeta. Klaidingos prognozės ir yra prognozės, daromos žiūrint ir matant tik kaukę.

Kokie faktai remia „deideologizaciją“ ir „konvergenciją“?

Paprastai nurodoma į pragmatinį „liberalizmą“ sovietų ekonomijoje ir „sambūvį“ (koegzistenciją) sovietų užsienio politikos srityje. Bet ir pačiam Libermanui šie komunistinio ūkininkavimo principai yra aksiomos: totalinė valstybinė nuosavybė, valstybinis planavimas, „socialistinis pelnas“. Gamybos ir paskirstymo priemonėmis sovietų „reformatoriai“ šeiminkauja, remdamiesi partiniu valstybiniu monopolium, absoliučiai nepripažįstančiu privačios iniciatyvos.

Koegzistencija

Ekonominės valdžios monopolio atsisakymas SSK Partijai reikštų atsisakymą nuo politinės valdžios monopolio. Tai žinodami, patys sovietų teorininkai nesukaitomose straipsniuose „konvergenciją“ laiko esant vakariečių „ideologinių diversantų“ kontrrevoliucinę utopiją. Iš esmės sovietų teorininkai teisūs. Vakarų ir Rytų mokslinės techninės revoliucijos tik vienodumas negali priversti prie konvergencijos dėl jų socialinių politinių sistemų antagoniško skirtingumo. O dėl koegzistencijos, tai ir čia vaizdas nelabai kiek paguodos teikia. Pirmiausia reikia pažymėti naują pasaulinės politikos reiškinį, turintį istorinę reikšmę: „koegzistencijos“ problemos aktualumas Sovietų Sąjungai iš dviejų sistemų plotmės jau įsisuko į komunistinės sistemos vidų (Kinija, Čekoslovakija, Rumunija, Jugoslavija).

Dedasi tai, ko nenumatė joks komunistų pranašas: gali būti įmanomi ir net neišvengiami karai tarp pačių komunistinių valstybių, kaip imperialistiniai ir ideologiniai karai. Sunku tikėtis, kad komunistinės valstybės, kurios negali „koegzistuoti“ savo tarpe, norėtų „koegzistuoti“ su demokratiniiais kraštais. Mas-kva niekada neslėpė, kad „koegzistavimas“ jai ne tikslas, o priemonė tikslui siekti, ji tik priemonė infiltruoti į Vakarų užnugarį, kad revoliucijos kelyje išspręstų dviejų sistemų varžytynės, nerizikuodama savižudišku branduoliniu karu.

Gal būt, nauji žmonės, nauji laikai, naujos sąlygos taip pa-

veiks sovietų septyniadešimtųjų metų politiką, jog „koegzistencija“ iš priemonės virstų tikslu? Jeigu tai įvyktų, tai mes susidurtume su naujai gimusia bolševizmo karta. Bet bazuoti politiką šita viltimi būtų daugiau negu rizikinga.

Realioji politika

Šiaip ar taip, sovietų politikos prognozė turi remtis ne abejotina spėjamosios ateities užsienio politikos hipoteze, o realiaja dabartimi. Realioji būklė yra tokia, būtent, kad partijos užsienio politika iš anksto suplanuota dabartinėje partijos programoje iki 80-ųjų metų mažiau-siai. Šita programa, trečiajai kartai eina kartu ir Biblija ir referencijų knyga. Programos dėsnių šie:

1. „Socialistinės revoliucijos ir proletariato diktatūros keliu... anksčiau ar vėliau žengs visos tautos“ (SSKP programa, 18, 19 ps.; 1965 m.).
2. „Dabartinė epocha... yra dviejų priešingų sistemų kovos epocha... Epocha socializmo ir komunizmo pergalės viso pasaulio mastu“ (ten pat, 5 ps.).
3. „Komunizmo kūrimą Sovietų Sąjungoje partija laiko dideliu sovietų tautos tarptautiniu uždaviniu“ (ten pat, 6 ps.).

Tallahassee, Flo., vaikai mėgsta žaisti didelės lentpiuvės pijuvenose ir skiedrose.

išauklėti tomis idėjomis, samprotauti ir veikti kitaip. Net daugiau. Iš visko sprendžiant, trečiosios kartos komunistas bus kaip ir sintezė tarp leniniško tipo tarptautinės revoliucijos entuziasto ir stalin'ško tipo valdžios fanatiko. Todėl netenka kalbėti apie šios kartos ideologijos „merdėjimą“, arba „deideologizaciją“.

Du komponentai

Tokios teorijos autoriams neatina į galvą, kad ideologija Sovietų Sąjungoje turi dvi sampratas: idealinę ir materialinę. Jei idealinė yra ne kas kita, kaip idėjų visetas ir iš jų išplaukianti pasaulėžiūra, tai „materialinė“ (verčiau sakyti — materializuotoji ideologija) — naujojo tipo valdžios partokratijos formos ir valdymo metodai. Juk ideologija yra ne vien tai, ką žmogus skelbia, bet ir tai, ką jis daro. Užtat sovietų ideologija yra ne vien Marksas ir Leninas, bet ir SSKP, slaptoji policija, cenzūra, konclageriai, kolchozai, trumpai tariant, monopartinė diktatūra.

Jeigu kada nors Kremliuje atsisakytų Markso ir Lenino, kaip kadaise atsisakė nuo Stalino, tai šis žygis visiškai neverstų atsisakyti nuo „materializuotosios ideologijos“.

Ryšium su šia problema atrodo drąsi ir prognozė Milovano Džilaso, kuris rašo: „1984 m. (omenyje turima Orvelio knyga) marksistinė leninistinė ideologija Sovietų Są-

jungoje mirs, o partija nustos egzistuoti arba bus sugriuvusi. Partijos aparatas ir slaptoji policija bus armijos kontroleje („New York Times Magazine“ 1969 m. kovo 23 d.).

Šiandien, pradėjus 17 metų po Stalino mirties, SSKP ir jos ideologija ta pati, kokia buvo ir Stalinui valdant. Įvykusieji pakitimai neličia režimo esmės, o tik jo formą, prisitaikymą prie naujų sąlygų. Negalima įsivaizduoti, kad dalykai kitaip klostytųsi ir per sekančius 15 metų, jei nebus karo arba politinio perversmo.

Ideologija ar imperija

Kai keliame klausimą — kas dominuoja Kremliaus užsienio politikoje: ideologija ar imperiniai valstybiniai Sovietų Sąjungos interesai — mes užmirštame, kad čia nėra dilemos „arba — arba“, o yra „ir — ir“.

Pasaulinės revoliucijos ir pasaulinio viešpatavimo ideologija ne tik tai neprieštarauja sovietinei imperinei politikai, bet priešingai, ji yra jos globalinis ir elastingas instrumentas. Žinoma, trečiosios kartos užsienio politikos linkmė, pasisiekimus ir pralaimėjimus lems didžia dalimi ne tik šios kartos subjektyvinės kokybės, bet ir tos jėgos ir problemos, su kuriomis ji, trečioji karta, susidurs pasaulinėje arenoje.

Sovietų Sąjunga septyniadešimtaisiais metais turės augančią konfrontaciją vienu žygiu su abiem pasauliais: su demokratinio ir su komunistiniu pasauliu. Konfrontacijos centre bus trys jėgos: Sovietų Sąjunga — Kinija — JAV — kiekvienas kiekvieno priešas. (B. d.)

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštus, miestelius, kaimelius ir dvasiškų išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

OUR INTEREST RUNS HIGH

6%

Annual interest paid on certificates of \$1000.00 or more, minimum term one year. Yield increases to 5.92% if earnings are kept in the account to compound.

5 3/4%

Extra high annual rate on certificates of \$1000.00 or more, minimum term one year. Yield increases to 5.92% if earnings are kept in the account to compound.

5%

Regular passbook accounts earn this profitable annual rate. Through compounding, yield increases to 5.13% per year.

Gold Eagle notice passbook accounts and other certificate accounts are available to earn 5 1/4% per year. Also available are Christmas Club and Vacation Club accounts. Our savings counselors will be glad to explain the various savings plans and interest payment procedures to you in more detail.

Take advantage of these high rates, the highest permitted by Federal Regulations. You will be the richer for it.

Savings insured to \$20,000.00

Interest paid quarterly.

Assets over \$148,000,000.00

Reserves over \$12,900,000.00

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140

OFFICE HOURS:

Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.

Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos plėtuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six month, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicago ir priemiestuose

metams \$20.00

pusei metų \$11.00

tris mėnesiams \$6.00

viename mėnesiui \$2.00

Kitose, JAV vietose:

metams \$18.00

pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

"Tarybinis" žurnalistas - ruso botagas

Praeitų metų pabaigoje Lietuvos komunistų partijos vadovybė pasigyrė, kad komunistų vadovaujami lietuviai rusų pirmą penkmečio planą įvykdė anksčiau, negu Maskva buvo nustatiusi. Tai esąs Lietuvos komunistų sveikinimas kovo mėnesį ruošiamam visos sovietijos komunistų partijos suvažiavimui. Jeigu Maskva nepadarys tokio nutarimo, tai bus oficialiai paskelbta, kad lietuviai pirmieji įvykdė penkmečio planą anksčiau, negu Maskva tikėjosi ir laukė.

Priešpaskutinę praeitų metų dieną Vilniun buvo sukviešti "tarybiniai" žurnalistai. Juos sukvietė Žurnalistų Sąjungos pirmininkas J. Karosas. Vilniun suvažiavusiems žurnalistams svarbiausią kalbą pasakė pats ilgiausias ir dažniausiai pliauskantis bizūnas. Jis paskirtas partijos centro komiteto sekretorium. Jis dažniausiai siunčiamas ten, kur reikia priversti ne tik darbininkus, bet ir pirminės partijos organizacijos narius. Konferencijos pradžioje jis įpagyrė žurnalistus ir gerą pasidarbavimą. Jam patiko kelių laikraštinių iškelto negerovės pramonėje ir kolchozuose. Jeigu ne "tarybiniai" žurnalistai, tai vargu Lietuvos komunistai būtų galėję taip anksti baigti penkmečio planą.

Vienas kitas gali pamanyti, kad komunistams rašantieji žurnalistai važinėjo į kolchozus ir padėjo kolchozininkams užsėti didesnius laukų plotus arba laiku nukasti bulves. Kai kam gali kilti mintis, kad "tarybiniai" žurnalistai, norėdami greičiau baigti penkmetinį planą, atidirbė 8 valandas redakcijoje, skubėjo į cemento fabrikus ir liejo stogams dengti taip labai reikalingas cementines plokštes. Nieko panašaus. Žurnalistai važinėjo į kolchozus, bet ne šienui pauti ar javams valyti. Pirmon eilėn jie tarėsi su vietos "parteiškai", kuris kolchozininkas nedalyvavo lenktynėse; kuris nepajėgia atlikti jam paskirtos normos; kuris savo karvei paėmė didesnę šieno sąują, negu rusas buvo paskyręs; kuris noriau dirbs prie savo paršuko ar kopūsto daigo, negu pačiame kolchoze. Nustatęs, kas yra atsilikėlis, žurnalistas kerta jam iš peties.

"Tarybinis" žurnalistas yra ilgiausias komunistų partijos botagas. Kai valdžia rengiasi imtis priemonių prieš kurią nors įstaigą arba tos įstaigos darbininkus, tai pirmiausia ten pasiunčiamas žurnalistas. Jis pirmas iškelia pastebėtas "negeroves", o vėliau jau eina policija, prokuroras ir visos valstybinės aparatas iš anksto pasmerktiems išvežti.

Bet A. Ferensas nesitenkino vien pranešimu apie žurnalistų paramą penkmečio planui anksti baigti. Jis priminė, kad jau ruošiamas naujas planas. Paruošiamieji darbai eina visu smarkumu. Jis nori, kad "tarybiniai" žurnalistai pasiruoštų ir naujiems darbams. Jis žurnalistams pasakė:

"Rašydami apie pasiektus laimėjimus, žurnalistai turėtų įtikinamai atskleisti šių laimėjimų priežastis, parodyti didelį partinių organizacijų darbą, socialistinį lenktyniavimą už gamybos užduočių įvykdymą pirma laiko, plačiau nušviesti ekonominės reformos įtaką, kovą už technikos pažangą. Negalima taip pat pamiršti, kad greta gražių pasiekimų įmonių veikloje yra ir spragų. Svarbus uždavinys — atskleisti ir panaudoti rezervus, didinti jos efektyvumą". (Tiesa, 1970 m. gruodžio 31 d., 1 psl.)

Juozui Maniušui ištikimiausias centro komiteto narys nepasitenkina vien žurnalistų atliktu botagavimo darbu kolchozuose ir dirbtuvėse. Ferensas nori, kad tie patys žurnalistai parašytų ir apie to botagavimo organizavimą ir pravedimą. Jeigu Sniečkus būtų neįsąkęs kolchozams lenktyniauti, jeigu jis nebūtų pasiuntęs darbo varovų, tai lietuviai nebūtų pirmieji penkmečio plano baigę. Ferensas nori, kad žurnalistai iškeltų viešumon ir komunistų partijos aparacikų įdėtą darbą "pirmenybių" laimėjimui.

Reikia manyti, kad rusai nelauks kovo mėnesio lietuvių persitengimų paskelbti. Jie panaudos šį lietuvių laimėjimą kitoms pavergtoms tautomis botaguoti. Jeigu lietuviai pasitempė ir atliko penkmečio planą žymiai

SKAITYKIM SAVO TAUTOS ISTORIJĄ

Dabartinė Lietuvos nelaisvė yra rusų imperializmo ekspansija, kuri persekioja mūsų kraštą nuo caro Jono Žiauriojo laikų

1

"Neseniai gavau vieno gero pažįstamo laišką, barantį mane už "Tėv. Žiburiuose" išspausdintą mano straipsnį, kuriame kviečiau laisvuosius lietuvius nepasiduoti neapykantos ir keršto jausmams prieš rusus, nes Lietuvos sovietinė okupacija yra pirmiausia komunistų darbas, nuo kurio kartais nemažai kenčia ir patys rusai. Mane barančiam draugui atrodo, kad dabartinė Lietuvos nelaisvė yra rusų imperializmo ekspansija, kuri persekioja mūsų kraštą nuo caro Jono Žiauriojo laikų".

(Ištraukia iš straipsnio "Tėviškės Žiburiuose" Nr. 50 (1970 m. gruodžio 10 d.), pasirašyto: Dr. J. Grinius, Vytauto Didžiojo universiteto docentas).

Nesitiktėtas rusų apologistas

Antrašte "Raganų medžioklė Lietuvoje" auksčiau cituojamasis Dr. Grinius savo straipsnyje aprašydamas, kaip Vilniaus universiteto dekanas R. Tarvydas su docentais K. Kudaba ir V. Dvareckiu ir kitais komunistų "aparačiais" Vilniaus universitete atliko šlykštų sąžinės prievartavimo darbą enkavedistinio teroro ir inkvizicijos priemonėmis sugriaudami pavergtos Lietuvos lietuvaitės ir Vokietijos lietuvio planus sukurti lietuvišką šeimą, teisingai pastebi, kad visą "raganų medžioklę" ir inkviziciją prieš ją vedė ne rusai, o jų "padlaižiai ir KGB tarnautojai lietuviai".

Daktaras pa-vartodamas "KGB" čia pat pripažino, kad tatau vyko ne be rusų, nes KGB (Komissariat Gosudarstvennoj Bezopasnosti — Valstybės Saugumo Komissariat, buvusios kruvinosios Cezarėikos, Čekos, GPU, NKVD tęsinys) yra rusų komunistų bolševikų imperijos ir savo keliu rusų caristinės imperijos tokios pat buvusios įstaigos Ochranos tęsinys, tik nepalyginamai kruvinesnis ir rafinuotesnis. Taigi sakydams, kad "Lietuvio Vyt. Svilo, gyvenančio Vakarų Vokietijoje, susidraugavimas su Vilniaus lietuvaite M. Priagauskaitė pirmiausiai parūpo ne rusams, bet šiuo padlaižiams ir KGB tarnautojams lietuviams". Dr. Grinius sąmoningai darosi rusų, šiuo atveju rusų komunistų-bolševikų apologistu. Rusų padlaižiai sugriovė jaunos lietuvaite gyvenimą, bet rusams pirmiausia parūpo, kad jos laimė būtų sugriauta! Jei piktas žmogus tave užsiundo piktu šuniu ir tas šuo piktėsnis, juo pikčiau puola. O kad mūsų lietuvių skaismui ir gėdai mes tokių

ankščiau, tai kodėl gūdai ar ukrainiečiai tokio dalyko negalėtų padaryti? O vėliau, kai bus baigiami nauji penkmečio planai, tai rusai lietuviams uždės didesnes normas. Jeigu jie skubiai atliko paskirtas normas, galvos rusai, tai jiems tas normas reikia padidinti. Ateinantį penkmetį lietuviai turės daugiau pasitempti, kad iš viso pajęgtų užkrautą darbą atlikti. Žurnalistams ir vėl teks botagauti kolchozininkus ir dirbtuvėlių darbininkus, kad neatsilikytų ir lenktyniautų.

už numestą kaulo šmotą kitus lietuvius puolanti ir kandžiojančių dvikojų turime proporcingai daugiau negu kitos rusų pavergtos tautos, gana pasidairyti po savo kiemą čia pat Amerikoje, kurie savo laikraščiuose, klubuose ir susirinkimuose iš kailio nėrėsi, reikalaujami, kad turkai išduotų "sovietų teisingumui" į laisvę pabėgusius tėvą ir sūnų Brazinskus, o vėliau iš džiaugsmo kurį laiką net žado buvo netekę, kai amerikiečiai į laisvę bėgantį lietuvių Kurdiką leido "sovietų teisingumui" nukankinti.

Žinoma, kad rusai, kaip ir kitos tautos, susideda daugumoje iš gerų žmonių, bet kada daktaras toliau rašo, jog "ne rusų imperializmas, bet sovietinis komunistas padaro kovos priemonės prieš Lietuvos žmones ypatingai žiaurias ir šlykščias", jis bando juoda baltinti.

Kiekvienas lietuvis, kad ir daktaras, turėtų savo tautos herojiškai tragišką istoriją skaičiuoti ne mažiau ir nerečiau kaip žydai Torą. Koks skirtumas kad ir tarp 1940—1944 metais ruvartavimo darbą įpuolinę į Lietuvą ir caro rusų įsiveržimo į Lietuvą 1655 metais? Štai ką jie padarė tų metų rugpjūtio 8 d. įsiveržę į Vilnių:

"Zolotarenkos kazokai pirmieji išlaužė vartus, paėmė įtvirtintus namus, bažnyčias ir žudė visa, kas tik jiems pakliuvo, moteris, vaikus, šunis, kates... Sako, apie 25,000 žmonių žuvo..."

Plėšimas ėjo per tris dienas, o paskiau per 17 dienų siautėjo gaisras, po kurio liko tik griuvėsiai... Maskoliai sudaužė senus karstus bažnyčių požemiuose, sunaikino daugelio mūsų garbingų praeities žmonių palaidakus...

Maskoliai užėmė ir Kauną. Gyventojai bėgo kas į Prūsus, kas į Kėdaičius (čia prie Radvilos). Maskoliai žudė, plėšė ir degino miestą, kaip ir Vilniuje. Vieną jėzuitų vienuolį svilino ant laužo, kad pasakytų, kur pinigai paslėpti... (Dr. V. Daugirdaitė — Sruogienė: Lietuvos istorija).

O kur Lietuvos sukilimų prieš rusus slopinimai, Muravjovo siautimai, kartuvės, šaudymai, nebaigiamos ir Sibirą tremiamųjų lietuvių voros... Norėtume išgirsti įtakingų rusų, kad ir emigracijoje ar tremtyje rimtą balsą, pasmerkiantį rusiškąjį, kad ir komunistinį, imperializmą ir protestuojantį prieš laisvų tautų pavergimą. Kurio ruso ambiciją nekutena, kad jo "matuška Rasėja" nuo 15 amžiaus vi-

durio iki 20 amžiaus vidurio iš 16 tūkstančių išaugo į daugiau kaip 22 milijonus kvadratinį ki-

lometrų. (Žiūr. šių metų Naujienų Nr. 4 "Rusų imperializmo ekspansija")!

namuosiu. "kultūrinius bendradarbiavimus", tai tik tam, kad mus kiršintų, skaldytų ir iš to sau naudotų susilauktų. Gero tikrai jie nenori ir nelinki mums. Gaila ir labai gaila, kad jau jie dalinai sugebėjo tokius žemumus ir panašius paveikti.

Su Lietuva ir lietuviais visi lietuviai įvairiais būdais bendradarbiauja ir be Maskvos aprobuo-tų "kultūrinių bendradarbiavimų". Stasys Juškenas

Našlių klubo veikla

Chicago Našlių Našlių ir Pavienių Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks penktadienį sausio d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. nuo 8 val. vakaro. Nariai ir narės bei norintieji tapti klubo nariais, prašomi gausiai susirinkime dalyvauti nes yra neatidėliojamų reikalų aptarti. Be to mums klubiečiams nesma-gios dienos, nes klubo nutarimų raštininkė Marytė Urbelis serga ir dabar yra Christ Community ligoninėje, 4440 W. 95 St. Taipgi sirgo klubo išdinin-kas Jonas Jonikas ir Petras Bellon, bet jie jau grįžo iš ligoninių gerokai sustiprėję ir gal galės atvykti į susirinkimą. Tai būtų malonu. Po susirinkimo G. Joniko orkestras gros šokiams bei bus draugiškos vaišės. A. Jusas

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President Tel. 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE.
2 YEAR MATURITY

5% PASSBOOK
ACCOUNT

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

Paid and Compounded Quarterly
NOW INSURED TO \$20,000.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGUA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2333
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5, treči-
adieniais ir sekmadieniais uždaryta.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 1-9, antradien., penkt., 10-4, ir
seštadien., 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGUA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiad. ir seštadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-7000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7228

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus
Valandos: pirmadien., ketvirtadien. 5-8,
antradien., 2-4
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., penktadien., nuo
2 iki 8 p. v. p.; antradien., ketvirtadien.,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien., nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien., nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 57th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadienį
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. vak. pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS
TIESINGIAUSIAS ZINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VIENA KARTĄ METUOSE
ISPARDAVIMAS
19" DVGUBA GARANTIJA TV
\$119.88
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
riute ir Laima Lunackienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

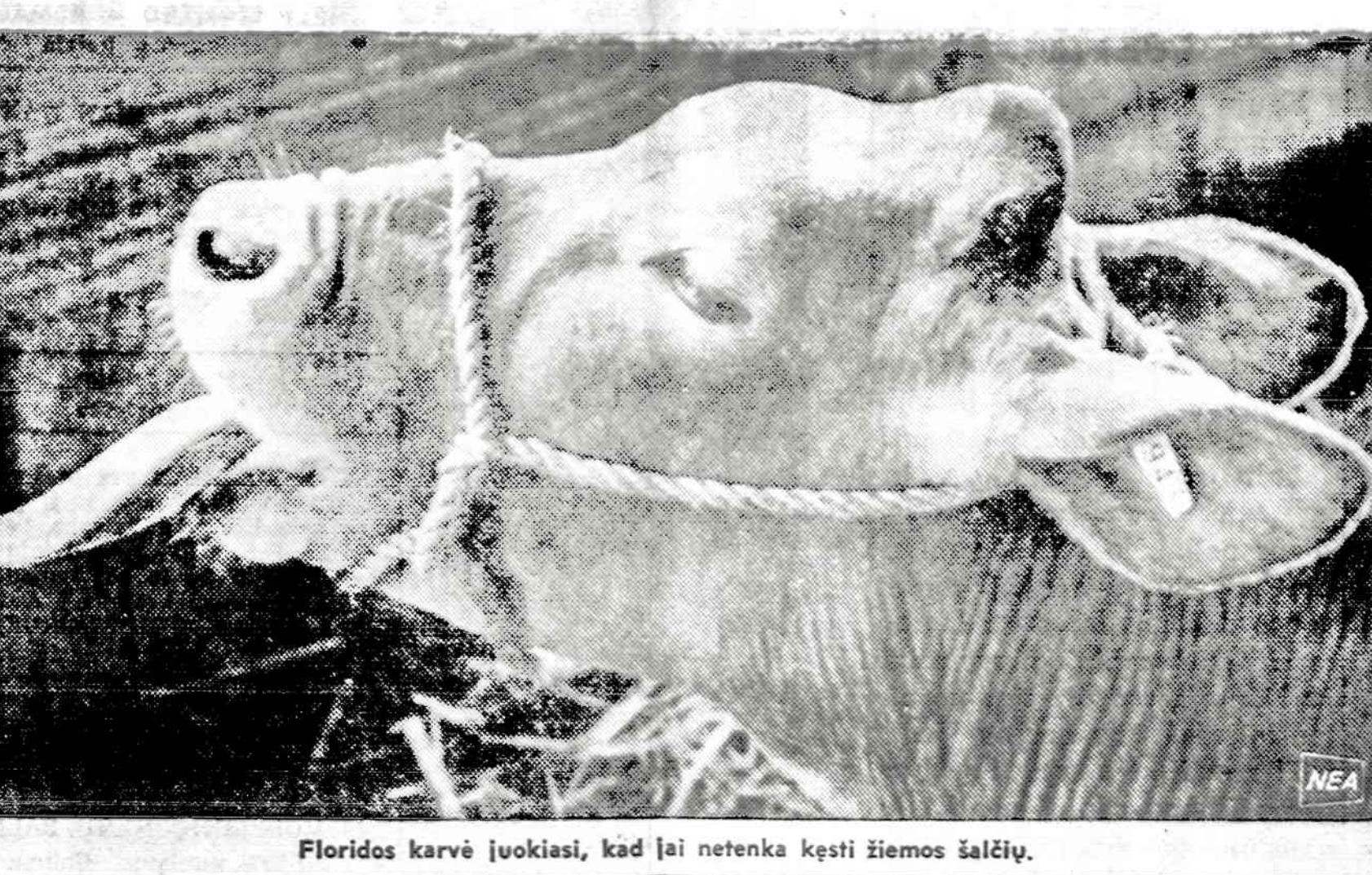
APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namių, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.
Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20021.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____
Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.

AD MAT NO. MR-41-67
(1 column x 55 lines)
BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIAS
PASIŠKIRMA BIZNYJE

Floridos karvė juokiasi, kad jai netenka kęsti žiemos šalčių.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Popiežius smerkia
bažnyčios kritikus
Savo prieškalbėdėje kalboje
Romoje esantiems kardinolams
ir Vatikano kurijos prelatams
popiežius pasmerkė "intelektua-
lių centrų" Vakaruose, neiški-
riant Amerikos, kad savo des-
truktivią kritiką jie taiką į Ro-
mos katalikų bažnyčios tradici-
jas. Ta proga jis dar kartą ap-
gailestavo Italijos seimo išleis-
tąjį perskyrų įstatymą ir pra-
nešė, kad sekantis vyskupų si-
noda ateinančio rugsėjo mė-
nesį svarstys kunigų ir pasau-
lio taikos reikalus.

"Antipapistų" demonstracija
per popiežiaus audienciją
Popiežiui Pauliui VI baigus
savaitinę audienciją Vatikano
Laiminimų salėje ir einant per
šimtų pilgrimų minią apie 25
asmenų, prancūzo "antipapisto",
ekskunigo Michael Collin pase-
kėjų, ėmė šaukti "Fatima! Fa-
tima!" ir pradėjo dalinti atsi-
šaukimus su popiežiaus atvaiz-
du ir parašu "Popiežius Paulius
— 666". Triukšmadariai buvo
iš salės išmesti.

"Protestantai" šūkiu "Fatima!"
reikalauja, kad popiežius pas-
kelbtų "trečiąją paslaptį", ku-
rią Mergelė Marija apreiškusi
trims Fatimos piemenaitėms
Portugalijoje 1917 metais. Pir-
mosios dvi "paslaptys" jau se-

maciją, kad vietoje laikytis sa-
vo tradicinio auklėjimo, kurį jie
su tokiu kruopštumu išvystė,
prancūzų jėzuitai "žygiuoja su
laiko dvasia", išbraukdami filo-
sofijos klases, kad galėtų dau-
giau koncentruotis į ekonomi-
ją ir matematiką.
Tokių "mini-revoliucijų" va-
das esąs tėvas Antoine Lauras,
St. Louis Gonzague Paryžiuje
jėzuitų kolegijos direktorius.
Praeitą rudenį jis uždavęs filo-
sofijos kursą, kadangi iš 200
studentų tik 4 įsiregistravo filo-
sofijai.

18-me šimtmečiuje jėzuitai
Prancūzijoje turėjo 134 jėzuitų
kolegijas, kuriose išsiskleidė to-
kios intelektualinės garsenybės
kaip Bousset, Cornelle, Molire,
Descartes ir net Voltaire.

Lojolos ordinas neišsivadėjo
ir toli gražu neužmiršo savo mi-
sijonierinių tikslų nei savo "kom-
panijos" dvasios, kuri visuomet
skatino elito formavimą. St.
Louis de Gonzague akademijoje
modernios matematikos moky-
mas įvestas 1968 m., paruošiant
programą primarinėms ir sekun-
darinėms mokykloms iki 1982
metų. Kad studentai geriau
orientuotųsi, įvedamos ir mark-
sistinės ekonomijos paskaitos.

Tėvas Lauras pareiškė: "16-
me amžiuje mes buvome avan-
garde. Šiandien jaučiame, kad
rizikuojame pasilikti pirmyn žy-
guojančio pasaulio užpakalyje.
Mums būtina drąsiai žengti į
naujas kultūros formas ir atsi-
lepti į jos reikalavimus".

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI
— SLA 260 kuopos narių metinis
susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio
10 dieną 2:30 val. popiet, 2549 W. 71
Street, Chicago. Kviečiam narius ir
norinčius apsidrausti Susivienijime,
atvykti.
— Lietuvių Moterų Draugijos Ap-
vieta metinis narių susirinkimas
įvyks sekmadienį, sausio 10 dieną 1:00
val. popiet Lietuvių auditorijoje, 3133
So. Halsted St. Narės, malonėkite at-
silankyti. Apsitarsite draugijos reika-
lus, kurių yra daug. Taipgi laikas už-
simokėti duokles. Po susirinkimo bus
valės ir rodomos nuotraukos, parve-
tos iš Europos. Kviečiu visas.
Rožė Didgalviene, rašt.

— Brighton Parko Lietuvių Ben-
druomenės metinis susirinkimas įvyks
sausio mėn. 10 dieną 2 val. popiet J.
Vaicaičio svetainėje, 4258 So. Maple-
wood. Valdyba maloniai kviečia na-
rius ir visus apylinkės lietuvių skait-
lingai susirinkime dalyvauti.

A. + A.
HELENA SINICKAS
Mirė 1971 m. sausio mėn. 6 d., 6:00 val. vakare, sulaukusi 74 me-
tų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Šiaulių mieste.
Amerikoje išgyveno 19 metų.
Paliko našlė: sūnus Bronius Sinickas, marti Ella, 3 anūkai —
Angelė, Christina ir Robertas.
Lietuvoje liko sesuo Morta Daniel, sesers dukrė Natalija Jurevi-
čiūtė; Kanadoje — puseiserė Ida Rotkevičiūtė su šeima ir kiti giminės,
draugai bei pažįstami.
Priklausė Lietuvių Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos Moterų drau-
gijai ir buvo jos pirmininkė.
Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 69 Street.
Pentadienį 4:00 val. popiet bus perkelta į Liet. Ev. Tėviškės pa-
rapijos bažnyčią, kur 7:00 val. vak. bus būdėtuvas.
Seštadienį, sausio 9 dieną 10:00 val. ryto prasidės išlydėjimo pa-
maldos bažnyčioje, po kurių bus laidojama Lietuvių Tautinėse ka-
pinėse.
Visi a. a. Helenos Sinickas giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinįjį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, anūkai, giminės.
Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

Kas domisi apie Tiesą, reika-
laukite veltui Spaudos, šiuo ad-
resu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St.
Spring Valley, Ill. 61362, USA.

PLEASE
BE
CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
SEVERLY HILLS GELINYČIA
GELIS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
kių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJDOMOS VIETA
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNŲ
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Pagerbė Juzė Daužvardienė

JUZE DAUŽVARDIENĖ

Praeitų metų gruodžio 16 d. Beverly Country Club patalpose buvo pagerbta ponija Juzė Daužvardienė. Ją pagerbė Chicago Lietuvių Moterų Klubas kalėdiniame savo pobūvyje. Ponija Daužvardienė yra šio moterų klubo garbės pirmininkė.

Kad ir pavėluotai, norime bent trumpai parašyti apie šį minėjimą.

Baigus valgyti skaniai paruoštus pietus, klubo pirmininkė p. Krajciek pradėjo programą, supažindindama susirinkusius su ateinančiu, t. y. 1970 metų klubo valdyba.

Šias eilutes rašančiai teko priminti susirinkusiom narėms ir viešnioms apie ponios Daužvardienės per 33 metus dirbtus darbus. Ji pradėjo šiame klube Vasario 16 dienos minėjimus. Tuose minėjimuose ji buvo pagrindinė kalbėtoja, kiekvieną kartą vis papasakodama apie lietuvių kultūrą ir supažindindama klubo narys su svarbiausiais lietuvių tautos istorijos bruožais.

Klubo ruošiami Gintaro baliai, ilgus metus buvę ponios Daužvardienės svajonė, realiai išdėstyti klubo narėms, ir prieš dešimt metų pradėti ruošti jau visai įėjo į madą. Mes juos ruošime jau išties dešimtmetį, kiekvieną kartą vis šaukiant pasirodymams.

Baigus man priminti josios darbus ir iniciatyvą, klubo narės ir viešnios buvo pakviestos atsisoti ir sugiedoti "Ilgiausių Metų".

Vėliau operos solistas Algirdas Brazis sugiedojo kelias

kalėdines giesmes ir paskyrė p. Daužvardienėi anglišką giesmę, kuri vadinasi "The Impossible Dream". Akompanavo dainininko žmona, p. Aldona Brazienė.

Labai šaukiant pasirodė p. Sofija Daukaitė. Ji jaunatinčiai paskaitė gražų eilėraštį ir įteikė jį p. Daužvardienėi, švelniai pabučiudama mama veidą.

Buvusios Gintaro baliaus debutantės, o dabar jau Chicago Moterų Klubo narės, ponios Atherton ir Block, sudainavo "Hello, Dolly", kurios žodžius parašė ir Daužvardienė, paskyrė klubo narė p. Yanas dar prieš 1966 metų Gintaro balį.

Prieš programos pabaigą pirmininkė p. Krajciek poniais Petrosienė ir Simėnienė, kaip 10 metų išbuvusios narės, įteikė po sagulę, o ponija Daužvardienė gavo gėlių ir dovanų. Kartu su geriausiais pirmininkės ir klubo narių linkėjimais.

Juzė Daužvardienė širdingai padėkojo visoms narėms ir programos ruošėjoms už gražius žodžius, giesmes, dainas ir nepaprastą nuosirdumą. Ji stebėjosi, kaip jos galėjo tokią programą suruošti be jokios žinios. Paprastai ji esanti gerai informuota apie klubo narių veiklą, bet ji nieko nežinojusi apie šį pagerbimą.

Pirmininkė palinkėjo visoms klubo narėms ir viešnioms linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų, o Algirdas Brazis, moterų padedamas, sugiedojo kelias kalėdines giesmes.

Ponios Dodge, Krajciek ir Woidat daugiausia pasidarbavo prie šio pagerbimo, kuriame gražiai, nuosirdžiai ir tikrai lietuviškai buvo pagerbta narių mylima ponija Juzė Daužvardienė.

Christine Austin

GAISRAS TARP LEDŲ

Antarktidoje tarp jūros ledų yra žali oazės. Ten auga samanos ir vandeniniai augalai. Vietomis iškylę net kelių centimetrų aukščio "miškai". Oras čia taip sausas, kad, nukritus į "mišką" degančiam degtukui, jis iš karto suliepsnoja.

NAUJŲ METŲ POKYLIS

Naujų Metų pokylis įvyko Jaunimo Centre, kurį tradiciniai surengė Chicago Lietuvių Opera. Vaclovas Momkus, tų iškilnių vadovas, trumpu žodžiu pasveikino Operos nusenatus, svečius ir narius. Gediminas Kazėnas, valdybos pirmininkas, išreiškė linkėjimus susirinkusiems ir pristatė jaunimo centro direktorių tėvą Joną Borevičių, kuris visiemis palinkėjo viltigų metų. Artėjant vidurnaktiui ir aidint varpo dūžiams buvo deklamuojama "O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas nevertas laisvės, kas negina jos". 1971 metai buvo sutikti su Lietuvos Himnu, kurį su dideliu dvasiniu pakilimu sugiedojo visa salė. Viso baliaus metu jautėsi puiki tvarka, o ypač didelė tyla buvo skambant varpui ir žengiant į naujuosius metus. Šokiams grojo šaunūs L. Bichnevičiaus orkestras, solo retkarčiais dainuojant sol. Vanda Stankienė. Publikai, kuri buvo itin ištaigingai apsirengusi, buvo labai patenkinti šių metų sutikimo pokyliu.

Priminimas nepiliečiams

Imigracijos ir naturalizacijos tarnybos Chicago distrikto direktorius Alva L. Pilliod pakartotinai nepiliečiams primena, kad šio sausio mėnesio bėgyje privalo atlikti savo adresą, tai yra gyvenamos vietos registraciją. Procedūra labai lengva. Nuėjus į savo pašto įstaigą paimiti iš valdininko registracijos kortelę ir užpildyti ją pačiam įstaigai grąžinti. Kas turėtų kokių neišaiškumų ar sunkumų, patarimų ir paaiškinimų mielai suteiks patyrę valdininkai Imigracijos įstaigoje.

Primenama, kad įstatymai griežtai reikalauja ir sąmoningai neįregistravę yra baudžiami iki arešto ir deportacijos.

Utenos klubas

Priešmetinis Utenos Apskričio Klubo susirinkimas įvyko gruodžio 8 d. Talman svetainėje. Susirinkimą atidarė pirmininkė K. Stukienė. Perskaitytas ir priimtas praėjusio susirinkimo protokolas, taip pat Lapkričio 29 dienos metinio parengimo komisijos raportas. Parengimas puštinai nusisekė.

Buvo renkama klubo valdyba 1971 metams. Pasirūlyta palikti ateinančioms metų tą pačią valdybą. Atsisakė tik vienas kasininkas — D. Lukas, kurs sakėsi apleidęs Chicago ir persikėlęs gyventi į kitą miestą. Jo vieton kasininku išrinkta Mary Radziukėnas.

Ziemos švenčių Kalėdų ir Naujų Metų proga nutarta par

Nacionalinės Tarybos Alkoholizmui garbės pirmininke išrinkta pirmą kartą moteris, filmo aktorė Mercedes McCambridge. Šausis paskirtas informacijos apie alkoholizmą mėnesiu. Aktorė nesigina, kad ji yra buvusi alkoholi.

sveikinti dienraštį Naujienas ir lietuvišką radijo programų leidėjas — Daukų šeima po \$15.

Po susirinkimo buvo draugiškos vaišės.

Kitas susirinkimas bus šio sausio 12 dieną. V. J.

TRUMPAI

— "Jūratė ir Kastytis", kompozitoriaus K. V. Banaičio pasakutinis muzikinis kūrinys, trijų veiksmų opera, spaudai galutinai paruošta muziko Jono Zdaniaus, jau atiduota spausdinti. (Pr.)

— Lilija Sukytė, atskridusi iš Europos, gruodžio mėn. 19 d. pirmą kartą šiame sezone dainuoja Metropolitan Operoje pagrindinę Euridicės partiją. Glucko operoje "Orfeo ed Euridice". Po kitų spektaklių dainavimo, ji Naujus Metus sutiko Vokietijoje. Kovo mėnesį ji grįžta į JAV ir čia dainuos Margaritos partiją ir duos vieną koncertą Kanadoje. Balandžio mėnesį vėl toliau tęs savo dainavimą Europos operose. Šiuo metu ji pasirašė kontraktą su Metro ir kitais metams. (Pr.)

— Toronto Šaulių Pulvio kuopa kartu su Latvų Dauguvos Vanagais ir gimininga Estų organizacija sudarė Baltijos Veteranų korpusą. Pereitų metų spalio mėn. tų trijų organizacijų atstovai pasiuntė Jungtinių Tautų Gen. sekretoriui ir visiems JT nariams bendrą laišką, kad per 25 metus ir švenčiant sukaktuves, JT nieko nepadaryt Estijos, Latvijos ir Lietuvos išlaisvinimui iš Sovietų okupacijos. Laiške prašoma, kad Baltijos valstybių atstovai, akredituoti prie Amerikos vyriausybės, būtų priimti į JT narius. S. Jokubaitis pasirašė tą laišką Toronto lietuvių šaulių vardu.

— Justinas A. Alkonis, Bloomington, Ill., savo chemijos laboratorijoje sudarė projektus maisto kapsulėms, kurių vartoja astronautai erd-

Roselando lietuvištos mokyklos mokiniai Kalėdų eglutės šventėje 1970. 12. 19 su mokyklos globėjais, sėdi iš kairės: Juozas Tamulis, L.B. Žvietimo Tarybos atstovas; sėdinti: Cordia, Tėvų Komiteto pirmininkas Dr. Pranas Sūtkus, sėdinti: Alphonse ir L.B. Roselando Apilinkės pirmininkas Bronius Macevičius.

HELP WANTED — FEMALE

DEPENDABLE WOMAN WANTED
Live in, 5 day week. Doctor's home in Glencoe. Steady. 2 children 9-17, housekeeping. Extra help employed, top salary, references.
Must speak some English.
835-3318

PERSONAL

ANTON ROSSMAN yra prašomas atsiliepti, sumokėti nuomą ir pasiimti savo asmeninę nuosavybę, esančią 2024 So. Peoria St., laike dviejų savaitių. Daiktai po to bus tuojau pašalinti. Prašomas kreiptis į Anna, tame pastate. JOHN DUNDEK.

FURNITURE AND FIXTURES

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti išimtis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS ir garažas dirbantiems inteligentini vyrai.
7240 So. TALMAN AVE.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Vlrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠI DRAUDIMO REIKALAIŠI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — NOTARIATAS
PATVIRTINTI VERTIMAI — IMIGRACIJOS POPIERIAI
PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dvieji aukštų namas, moderniški ir nauji irigimai — judri vieta — labai geras

3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000.

11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvus, Mercedes, Porschus ir kitas už, ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St. Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-2200

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Siuntiniai I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

ŽMONĖS PERKA NAMUS

LENGVŲ \$14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitam pirkėjui \$77,000.

KUKLUS NAMELIS — 2 butukai pačiame Marquette Parke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MŪRINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$32,500.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parke centriniame gatvėje. Kaina — susitarsim.

PUKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildomas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūsų. \$19,600.

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam porčiune. Šiluma gazu, moderni virtuvė ir vonia, 2 automobilio garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (viršus neužbaigtas), apynaujis mūrinis. Šiluma gazu, aluminijaus langai, 2 automobilio garažas, šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija. Šiluma gazu, 13 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 6 MŪRINIS. 2 atskiri karštu vandeniu šildymai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilio garažas, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 6 1/2 IR 4 KAMB. ROSY. Šiluma gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS ROSYJE. mūrinis, Alumin. langai, šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

PORTAGE PARK

BY OWNER

Modern 1 1/2 story brick, in-law 5 & 3. 2 baths, gas forced air heat, central air condition. Basement, 2 car garage.

282-1283

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus rūsų, namų, apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idėme. Pasiūlymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Nudodame namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

SKAITYK "NAUJENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,

TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks

Investment bonus plan \$1,000 minimum

6% \$5,000 minimum 2 year certificate

5 1/2% \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608